

ZDRAVÍ A KRÁSA 23. 06. 2020

Umělé oplodnění: Touha po dítěti, která má svá úskalí

Řada párů si při plánování potomka představuje, že s první pokusem dojde k otěhotnění. Může se to samozřejmě stát (obvykle, když partneři potomka...

Touha po dítěti se časem ozve ve většině žen. Jak silná bude je ryze individuální a souvisí s nastavením konkrétní ženy. Někdy je tato touha vyslyšena, jindy odsunuta na druhou kolej a někdy se přírodě pomáhá. Nastupuje asistovaná reprodukce, lidově umělé oplodnění. Umělé oplodnění není lehkou záležitostí. Je to velký zásah do zdraví ženy i její psychiky. Přesto umělé oplodnění podstupuje čím dál tím více žen.

Kdy se mluví o neplodnosti?

Řada párů si při plánování potomka představuje, že s první pokusem dojde k otěhotnění. Může se to

samozřejmě stát (obvykle, když partneri potomka neplánují), zpravidla je však pokusů třeba více. Odborníci uvádějí, že za ideálních podmínek, kdy je zdravotní stav partnerů optimální je **pravděpodobnost otěhotnění přibližně 25 %**. Z pohledu medicíny se tedy o **neplodnosti** hovoří až v okamžiku, kdy se **pár o dítě intenzivně pokouší déle než rok**.

Nejčastější příčiny problémů s otěhotněním u žen

- S přibývajícím věkem ženy se snižuje kvalita a počet uvolňovaných vajíček.
- Stres, drogy, kouření, nezdravý životní styl, nadváha.
- Poškození vejcovodů (např. jejich neprůchodnost).
- Endometrióza - děložní sliznice se vyskytne i mimo děložní dutinu (riziko mimoděložního těhotenství).
- Imunologický faktor (např. tvorba protilátek proti spermiím aj.)
- Genetická příčina, případně vrozené vývojové vady.
- Hormonální příčiny nebo zánětlivé onemocnění pohlavního traktu

Nejčastější příčiny problémů s potencí u mužů

- Příliš velká tělesná teplota v oblasti genitálií (těsné oblečení, horké koupele, vyhřívané autosedačky, notebook na klíně...)
- Věk, kouření, nadměrná konzumace alkoholu, životní styl
- Užívání léků (např. na vysoký tlak nebo cytostatik)
- Onemocnění varlat, prostaty či nadvarlete, infekční onemocnění, alergie, operace...
- Malý objem ejakulátu, nízký počet spermií, případně jejich nedostatečná pohyblivost nebo chybná morfologie.

Umělé oplodnění jako řešení

Pro mnoho žen je představa „nemít děti“ natolik strašidelná, že dobrovolně podstoupí náročnou cestu umělého oplodnění. Základem je řada **vyšetření, která určí pravděpodobnou příčinu neplodnosti**. I to, zda se vyskytuje na straně ženy, muže anebo kombinace jejich genetického materiálu není kompatibilní. Podle výsledků vyšetření **lékař navrhuje optimální léčbu** či způsob, jakým umělé oplodnění (asistovaná reprodukce) proběhne.

Umělé oplodnění - přibírání na váze i bolesti

Je třeba si uvědomit, že umělé oplodnění je navzdory lékařskému umu stále „**umělým**“ **zásahem do života**, který s sebou na konci sice možná přinese vytoužené miminko, ale cesta k němu je někdy trnitá. U žen, které před umělým oplodněním absolvují hormonální stimulaci vaječnicků se mohou **objevit bolesti břicha, nevolnost, zvětšení objemu pasu a velký nárůst tělesné hmotnosti** (i několik kilogramů za týden). V těžších případech se objevují i **závratě** nebo **lapání po dechu, zvyšuje se riziko embolie**. Někdy je dokonce nutná hospitalizace.

Umělé oplodnění jako jedno z rizik vzniku rakoviny

Pozdější věk rodičky a asistovaná reprodukce je mezi onkologickými odborníky považována za **jeden z faktorů vzniku** rakovinného bujení, konkrétně **rakoviny prsu**. Ne každé ženě se totiž podaří otěhotnět při prvním kole a cyklus se opakuje. To je další zátěž na organismus. Opakovaná

nadměrná stimulace může umožnit vzniku/růstu i rakovinným buňkám.

Umělé oplodnění a nečekaná překvapení

Ačkoli proces asistované reprodukce podléhá přísným pravidlům a kontrolám, může se stát, že příroda zasáhne. Ačkoli dojde k oplodnění a těhotenství započne, **může dojít k potratu** (i opakovaně) nebo se **plod přestane vyvíjet**/má určitou vadu. Nejsou výjimkou **mnohočetná těhotenství** (lékaři aplikují více embryí). Radost však může zkalit fakt, že tento stav začne ohrožovat děti i rodičku. Pak je třeba učinit i jedno z nejtěžších rozhodnutí v životě: „Kolik si jich necháme?“

Umělé oplodnění a nápor na psychiku

Prvotní nadšení z asistované reprodukce může vystřídat zklamání. Velká očekávání vs. realita může s psychikou ženy pořádně zamávat. To následně **může narušit i vztah mezi partnery**. Základem je si hned na počátku říci, **kolik pokusů jste ochotni podstoupit**. Nejen žena, ale i muž! Zatímco žena se často dostane do nekontrolovatelného závodu: „Chci...“ muž přeci jen zůstává střízlivější. Navíc je i pozorovatelem zvenku a sleduje, že se mu žena před očima mění. V určitý moment je také potřeba říci dost. Z hlediska zdraví, ale i financí! **Děti jsou kořením života, ale nejsou jediným kořením života**. Spokojené partnerství je někdy mnohem více.

Autor: [Markéta Palatin](#)